

Redd Barna

Barnetrygd for alle – unntatt de som trenger den aller mest?

En kartlegging av kommuners praksis om å kutte sosialhjelp for barnefamilier som mottar barnetrygd.

September 2021

INNHold

Forord	3
1. Om rapporten	4
Hvordan ble rapporten til?	4
Barnekonvensjonen	5
2. Familiefattigdom og økende ulikhet i Norge	6
Hvor mange barn vokser opp i fattigdom i dag?	6
Hvordan påvirker det barn og unge å vokse opp i en familie med lite penger?	6
Pandemien og nedstenging har forsterket utenforskapet	6
«Det er ikke tilfeldig hvem som havner i fattigdom» – tekst Jørn Ljunggren	8
2. Om barnetrygden	9
Hva er barnetrygden?	9
Hvordan er barnetrygden innrettet i dag?	9
Hvordan mener Redd Barna at barnetrygden bør innrettes?	9
Hva mener Redd Barna – vår Q&A om barnetrygden	10
3. Avkortning av sosialhjelpen opp mot barnetrygden	12
Hva er sosialhjelpen?	12
Hva betyr det at kommuner avkorter av sosialhjelpen opp mot barnetrygden?	12
Hvor mange kommuner avkorter sosialhjelpen i dag?	12
4. Hovedfunn fra kartleggingen	14
Kort om kartleggingen	14
Kommuner avkorter fordi	14
Kommuner avkorter IKKE fordi	15
Kommuner ønsker å endre praksis	15
Konklusjoner	17
5. Hvordan mener partiene barnetrygden skal innrettes	18
Vedlegg;	
Kutter din kommune sosialhjelpen til barnefamilier som mottar barnetrygden?	
Oversikt over kommuners praksis	19

Sitatene er
hentet fra rapporten
«Alt koster penger».

FORORD

Det må bli forbudt å kutte i sosialhjelpen til barnefamilier som mottar barnetrygd.

Det foregår en urettferdig praksis i norske kommuner. Hele to av tre kommuner tar i realiteten barnetrygden fra familier som mottar sosialhjelp. Dette rammer titusener av barn i fattige familier over hele landet. Det mener vi i Redd Barna er urettferdig og uklokt! Og våre folkevalgte politikere har mulighet til å endre denne praksisen.

Fattigdom blant barnefamilier er økende i Norge, og siste tall fra SSB viser at 115 000 barn vokser opp i en lavinntektsfamilie. Denne bekymringsfulle utviklingen er blitt forsterket under pandemien og nedstengingen. Barn som vokser opp i fattigdom har større risiko for å ikke få oppfylt sine rettigheter.

Barn forteller at det å være fattig i Norge er flaut, og at man føler skam. Noen sier at de later som de ikke har lyst til å spille fotball eller gå i en bursdag, fordi de vet at foreldrene ikke har penger til å betale. Barna sier at mangel på penger kan føre til krangling hjemme, at det er vanskelig å konsentrere seg på skolen, at de kan bli mobbet, eller at de ikke har med nok mat på skolen. De forteller at de har mindre tro på framtiden. Barn skal ikke vokse opp i fattigdom i Norge. Det handler om politisk vilje, prioriteringer og ikke minst valg. Og det haster med å snu denne negative trenden.

Et av mange virkemidler for å få dette til er å øke inntekten til barnefamilier. Barnetrygden er en ytelse som gis til barnefamilier for at de skal kunne håndtere de ekstra utgiftene som kommer med å ha omsorg for et barn. For det koster å ha barn; enten det er utgifter til barnehage og SFO, eller skoletur, lommepenger, nye skøyter, eller frokost, lunsj og middag hver dag. Og i dag får alle familier som er bosatt i Norge en fast sum inn på kontoen sin for å kunne betale ekstra utgiftene; bortsatt fra noen av de familiene som trenger pengene aller mest.

67% av landets kommuner kutter i dag sosialhjelpen tilsvarende summen på barnetrygden. Redd Barna har spurt landets ordførere om hva som er årsaken til denne praksisen. Ordførere sier at en viktig grunn til at de avkorter sosialhjelpen er trang kommune økonomi, og at de ønsker seg nasjonale regler som forbyr denne praksisen.

Dette må vi ta alvor! Redd Barna mener at det er på høy tid at våre folkevalgte politikere endrer sosialtjenesteloven og lovfester at denne praksisen blir ulovlig.

Med vennlig hilsen
Redd Barna

1. OM RAPPORTEN

Hvordan bør barnetrygden innrettes til barnets beste, og hva er årsaken til at mange kommuner i Norge kutter i sosialtrygda til barnefamilier?

Fattigdom blant barnefamilier i Norge øker, og har blitt forsterket av koronapandemien. Mer enn hvert tiende barn i Norge lever i en fattig familie, og antall barn i lavinntektsfamilier har blitt tredoblet siden 2001. Gjennom FNs bærekraftsmål har Norge forpliktet seg til minst å halvere andelen barn som lever i fattigdom innen 2030, men vi går i motsatt retning. Hvert år øker antall barn som lever i fattige familier. Et av mange virkemidler for å bekjempe familiefattigdom, er å øke inntekten til barnefamilier gjennom blant annet å styrke barnetrygden.

Det er en enighet blant forskere, politikere og organisasjoner om at barnetrygden er viktig fordi den når ut til alle og fordi den faktisk løfter familier over fattigdomsgrensen, men det er derimot stor uenighet om hvordan barnetrygden bør innrettes for at den skal fungere optimalt. Barnetrygden er spesielt viktig for familier som lever i lavinntektsfamilier, men siden den ikke har fulgt prisveksten i samfunnet har ytelsen sunket i realverdi.

Barnetrygden er en universell velferdsordning til barnefamilier som utbetales fra barnet blir født fram til barnet er 18 år. Barnetrygden er ment å bedre barnefamiliers økonomi og kompensere for utgifter med å forsørge barn, helt uavhengig av familiens inntekt. Dette er en offentlig overføring som ikke legges til grunn som inntekt og derfor er fritatt fra skatt. Den er universell og dermed ubyråkratisk.

Til tross for at barnetrygden er en universell velferdsordning, kan kommuner i Norge selv velge om de ønsker å inkludere barnetrygden når de beregner sosialstøtten til barnefamilier. Sosialstønaden utbetales av kommunen og skal

dekke helt grunnleggende behov for en familie. Tall fra SSB viser at 67% av alle kommuner i Norge regner barnetrygd som en inntekt når NAV beregner sosialstønaden til barnefamilier¹. Dette betyr i praksis at de familiene som har aller minst, de som trenger barnetrygden aller mest, ikke får denne ytelsen på lik linje med andre familier.

Redd Barna ønsket å kartlegge norske kommuners praksis knyttet til beregning av sosialhjelp for familier som mottar barnetrygd. I juni 2021 sendte vi derfor ut en spørreundersøkelse til ordførere i alle norske kommuner der vi ønsket å finne ut hvorfor to av tre kommuner i Norge velger å regne barnetrygden som en del av familiens inntekt – og dermed kutter tilsvarende i sosialstønaden.

Spørsmålene vi ønsket å få svar på var:

- Blir barnetrygden regnet som en inntekt og avkortet opp mot sosialhjelpen i din kommune?
- Hvorfor har din kommune valgt å avkorte sosialhjelpen mot barnetrygden, evt. hvorfor har dere valgt å ikke gjøre dette?
- Er dette en praksis som dere vurderer å endre?

Vi fikk svar fra 105 kommuner. I hovedsak var det ordføreren i kommunen som svarte, men det var også fagpersoner fra NAV. Kommunene som ikke regnet barnetrygden som inntekt var tydelig på at dette var et bevisst valg for å bidra til bedre levekår for barnefamilier med dårlig råd, de prioriterte barn og ønsket å jobbe med å bekjempe familiefattigdom. På den andre siden, av kommunene som avkorter sosialhjelpen opp mot barnetrygden var det et mindretall

1) Økonomisk sosialhjelp, 12132: Utgifter som inngår i stønadsattene for økonomisk sosialhjelp (K) 2015 - 2020
<https://www.ssb.no/statbank/table/12132/>

som mente at denne praksisen gjorde det mulig for ansatte fra NAV å utvise skjønn for å gi barnefamilier en mer helhetlig og bedre støtte. Mange kommuner etterlyste derimot nasjonale retningslinjer for at kommuner ikke skal kunne avkorte sosialhjelpen. De forteller også at svak kommuneøkonomi er en viktig grunn til at de kutter sosialtrygden til barnefamilier. Svarene fra kommune er gjengitt i kap. 4 av denne rapporten.

I starten av rapporten utdyper vi trender på ulikhet og fattigdom blant barnefamilier, og Redd Barna går nærmere inn på hvorfor vi mener barnetrygden er et av de viktigste grepene for å bedre levekår for lavinntektsfamilier. Avslutningsvis er en oversikt over hvordan de politiske partiene mener barnetrygden skal utformes.

Barn fra fattige familier får ikke like mye av foreldrene, og det blir litt dårligere av alt.

FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) slår fast at **alle barn, som er alle mennesker under 18 år, har de samme rettighetene**. Norge ratifiserte barnekonvensjonen i 1989, og den har vært gjeldene som norsk lov siden 2003. Staten har dermed ansvar for at rettighetene blir realisert for alle barn, uansett hvor de bor og hvem de er.

I arbeidet for å bekjempe fattigdom blant barnefamilier, er også barnekonvensjonen et viktig verktøy og det er særlig de følgende tre artiklene som knyttes til denne tematikken:

- **Art 26:** Staten skal sikre at barnet får den sosiale hjelpen og den økonomiske støtten det har krav på etter landets lover.
- **Art, 27:** Staten skal sørge for at alle barn har en levestandard som er tilstrekkelig for barnets fysiske, mentale, åndelige, moralske og sosiale utvikling.
- **Art 31:** Barns rett til lek, fritid, og til å delta i kunst og kulturliv.

En oppvekst i fattigdom kan også ha konsekvenser for *utdanning* (art 28 og art. 29) og *helse og beskyttelse* (art. 19 og 24), så disse artiklene er også relevante. Barnekonvensjonen har 4 hovedprinsipper, som skal gjennomstrømme alle andre tema og artikler, nemlig *barnets beste* (art. 3), *ikke-diskriminering* (art. 2), *liv og overlevelse* (art. 6) og *retten til å bli hørt* (art. 12). Disse 4 prinsippene er viktig å ha i bakhodet når en jobber med bekjempelse av fattigdom blant barnefamilier.

2. FAMILIEFATTIGDOM OG ØKENDE ULIKHETER I NORGE

Hvor mange barn vokser opp i en lavinntektsfamilie?

De nyeste tallene fra SSB viser at 115 000 barn under 18 år lever i familier med vedvarende lavinntekt². Dette tilsvarer 11,7 prosent av alle barn, eller to til tre barn i et klasserom. Familier med innvandrerbakgrunn og enslige forsørgere er overrepresentert. Antall barn som vokser opp i en lavinntektsfamilie i Norge er økende, og tredoblet siden 2001. Utviklingen går i feil retning og er bekymringsfullt.

Hvordan påvirker det barn og unge å vokse opp i en familie med lite penger?

Barn som vokser opp i fattigdom har større risiko for å ikke få oppfylt sine rettigheter og de møter større utfordringer enn andre på veien mot voksenlivet. Forskning viser at oppvekst i en lavinntektsfamilie begrenser mulighet til å lykkes på skolen (mindre motivasjon, mer skulk, dårligere resultater), ha et sunt kosthold (spiser færre faste måltider), et godt bomiljø (leid bolig og tettbodddhet) og få tilstrekkelig familiestøtte (dårligere relasjon til foreldre og nærmiljø). Barn fra lavinntektsfamilier har større risiko for helseproblemer, særlig innenfor psykisk helse. For barn betyr det også at de deltar mindre på sosiale og kulturelle aktiviteter med jevnaldrende. Det er også store ulikheter når det gjelder hva slags støtte, veiledning og hjelp barna får når de benytter seg av digitale tjenester, og til å beskytte seg³. Alle disse faktorene forsterker hverandre og øker risikoen for utenforskap og marginalisering.

Barn som vokser opp i en lavinntektsfamilie kan dermed ha mindre muligheter til å tilegne seg ferdigheter og evner som gjør dem i stand til å jobbe seg ut av fattigdom som voksne, og å bidra til en positiv samfunnsutvikling. Selv om barn fra lavinntektsfamilier har en større risiko for å få dårlige levekår, så er det ikke slik at alle barn i disse familie har dårlige levekår eller at

en har alle disse levekårsproblemene samtidig. Men risikoen for å ha problemer er mye større i en lavinntektsfamilie og det kan bli mange negative opplevelser.

Pandemien og nedstenging har forsterket utenforskapet

Antallet barn som lever i en fattig familie fryktes å øke som følge av koronapandemien og nedstengningen. Dette kan ha store konsekvenser for barn, både med tanke på å muligheter til å delta på ulike oppvekstarena og dekke prekære behov.

Lavinntektsfamilier jobber i større grad enn andre familier i lavtlønte yrker; yrker som har blitt hardest rammet med permitteringer og oppsigelser. En studie fra Oslo Met om levekår for ungdom under nedstengningen 2020 viser at langt flere unge fra familier med lav sosioøkonomisk status hadde foreldre som var blitt sagt opp eller permittert⁴. Denne gruppen bekymret seg også langt mer for familiens økonomi. Påfølgende stress, både før og under korona med de følgene det får for denne gruppen, etterlater disse familiene i en situasjon med usikkerhet og stress, som kan påvirke barna. Da mange også bor trangt, har færre ressurser (bil, antall rom i boligen, nettbrett, data, nettilgang o.l.) regner man med at nedstenging og den nye hverdagen fikk særlige konsekvenser for disse barna og begrenset deres mulighetsrom.

Fattigdomsgrensen i Norge er satt til 60% av medianinntekten, justert etter antall barn og voksne i husholdningen.

2) <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/115-000-barn-i-husholdninger-med-vedvarende-lavinntekt>

3) Hyggen, Christer; Brattbakk, Ingar; Borgeraas, Elling Martin (2018). Muligheter og hindringer for barn i lavinntektsfamilier. En kunnskapsoppsummering. <http://www.hioa.no/content/download/149011/4146514>.

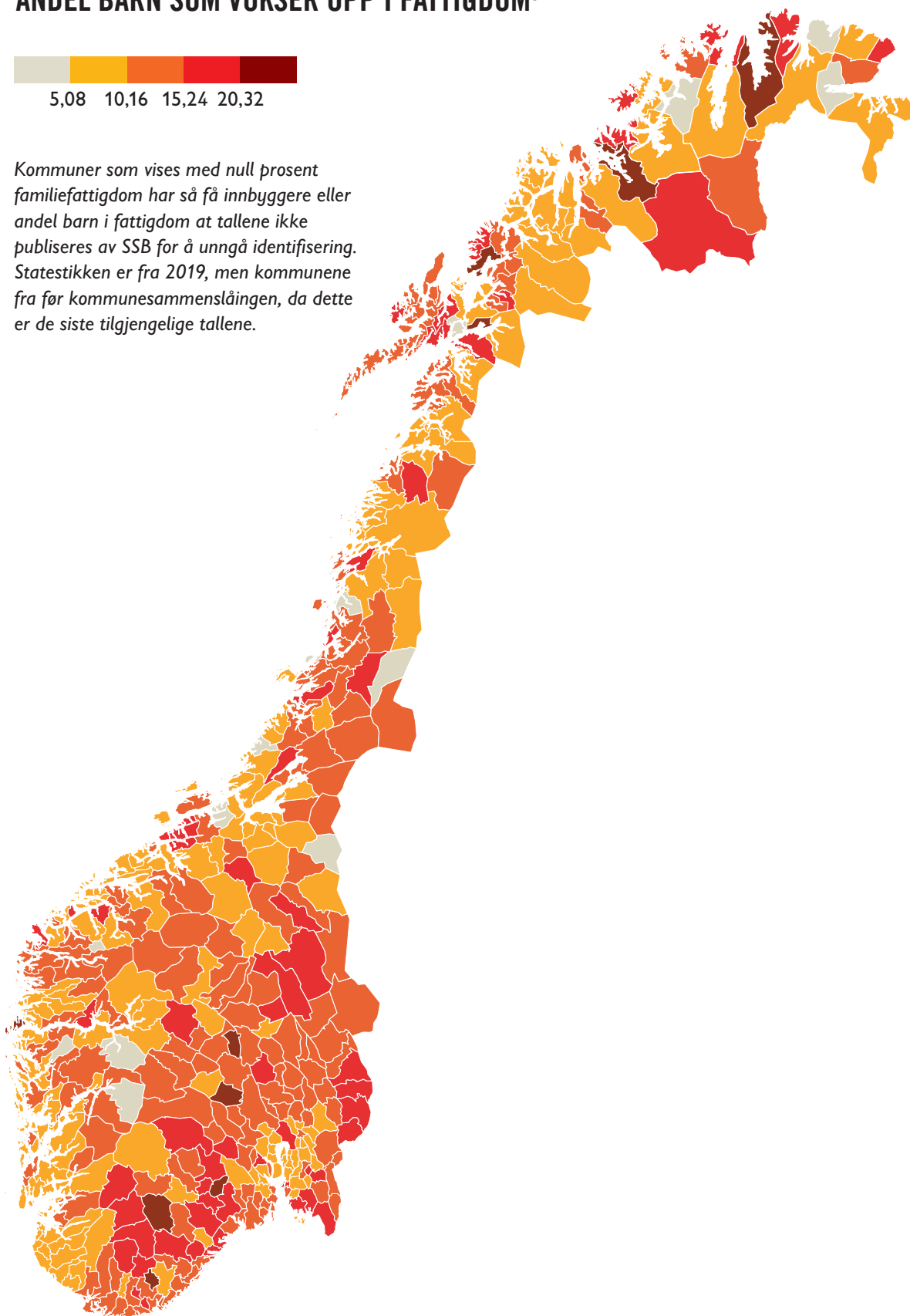
Tone Fløtten og Roy A. Nielsen (2020). Barnefattigdom – en kunnskapsoppsummering. I like muligheter i oppveksten. Regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier (2020 – 2023)

4) Anders Bakken (2020) Oslo-ungdom i koronatiden er en unik undersøkelse som vil gi innblikk i hvordan korona-epidemien har påvirket ungdom i Oslo. Oslo Met

ANDEL BARN SOM VOKSER OPP I FATTIGDOM⁵

Kommuner som vises med null prosent familiefattigdom har så få innbyggere eller andel barn i fattigdom at tallene ikke publiseres av SSB for å unngå identifisering. Statestatikken er fra 2019, men kommunene fra før kommunesammenslåingen, da dette er de siste tilgjengelige tallene.

5) Illustrasjonen er hentet fra E24. Flere fattige familier i kommuner med omstridt trygdegrep. 22.08.20
<https://e24.no/privatoekonomi/i/34BEXM/flere-fattige-barn-i-kommuner-med-omstridt-trygdegrep>

JØRN LJUNGGREN er sosiolog, ph.d. og ulikhetsforsker. Redaktør for blant annet bøkene *Arbeiderklassen* og *Oslo, ulikhetenes by*.

«Det er ikke tilfeldig hvem som havner i fattigdom i Norge – om hvorfor den økende ulikheten er så urettferdig og bekymringsfull.»

Ulikhetene i Norge har økt fra 80-tallet og fram til nå. Uavhengig av hvem som har sittet i regjering i den perioden. Hvis vi måler ulikhet med Gini-indeksen og ser på inntektsfordelingen, så er det relativt sett ikke veldig høy ulikhet i Norge. Om vi derimot ser på formue-ulikhet, så er Norge på linje med land som Storbritannia, som vi i denne sammenhengen absolutt ikke ønsker å sammenligne oss med. Enda viktigere ser vi også at betydningen av arv har økt over tid. I dag har en større andel av de rike arvet pengene sine, enn hva som var tilfelle tidligere. Dette er de store trendene, og de har altså skutt fart fra 1980 årene og fram mot i dag. Dette er tall som politikerne diskuterer og slår hverandre i hodet med – har Gini-indeksen blitt redusert med 0.04 poeng eller har den økt med 0.07? Men hvor viktig er egentlig dette for folkene bak tallene?

Det Redd Barna tar opp i denne rapporten – fattigdom i barnefamilier – kan sees som selve kjernen i ulikheten. Det er det som skjer på bakken og det er dette som er ulikhet! Utviklingen de siste tiårene har lagt grunnlaget for den virkeligheten som mange barnefamilier lever under nå og som rammer disse barna så utrolig hardt.

For det er ikke en enkel jobb å være fattig. Det kan være små tilfeldigheter som gjør at en blir fattig, men ofte – veldig ofte – så henger dette sammen med hvor man har

vokst opp og hvilken situasjon foreldrene har vært i. Og det er svært solid dokumentert gjennom forskning. Sannsynligheten for å havne i denne situasjonen er veldig mye større hvis du allerede har lite ressurser og ikke eier boligen din. De fattige er en del av en bredt definert arbeiderklasse.

De må gjøre så utrolig mye arbeid for å få livene til å gå opp. Det er et vanvittig arbeid som må gjøres hele tiden og det er selvfølgelig mye lettere å få det til hvis du har en ressursrik familie rundt deg. Og det har ikke de fleste som sliter med økonomien. Det er viktig å få en økt forståelse for dette.

Andre viktige utviklingstrekk de siste førti årene er blant annet at vi har hatt en stor velstandsøkning i Norge og at langt flere har fått høyere utdanning. Samtidig har vi hatt en betydelig migrasjon, noe som ofte trekkes inn i debattene om fattigdom. Her er det viktig å huske på at det er snakk om to fortellinger. På den ene siden har mange innvandrere og deres barn deltatt i både velstandsøkningen og utdanningsveksten. Men på den andre er de også svært risikoutsatte for å havne i den andre enden av statistikken: Det går altså veldig bra med mange – som er et sunnhetstegn ved det norske samfunnet, men på motsatt ende, så er barn av innvandrere overrepresentert blant fattige.

En siste komponent som kan være verdt å ha med seg. Den virkeligheten som disse barna lever i, hva kommer det til å gjøre med det som vi kanskje er aller mest stolt av i Norge og som kommer opp i alle festtalene, nemlig tillit. Hvor stor tillit til samfunnet og politikken får personer som vokser opp i fattigdom og sosialt utenfor-skap?»

3. BARNETRYGDEN

HVA ER BARNETRYGDEN?

- Barnetrygden er en kontantoverføring som gis til alle barnefamilier fra barnet er 0 – 18 år, som en kompensasjon for ekstra utgifter det medfører å ha barn.
- Den ordinære barnetrygden ble innført i 1946.
- Barnetrygden skal bidra til å utjevne forskjeller mellom familier med og uten barn.

HVORDAN ER BARNETRYGDEN INNRETTET I DAG?⁶

- Barnetrygden er universell og gis til alle barnefamilier uten at det behøvsprøves mot familiens inntekt, familiens arbeidsinnsats eller skjønn. En slik universell ytelse er utbredt i mange land i Europa. Nivået på ytelsen og alder på barn for at familien skal motta ytelsen, varierer fra land til land.
- I år 2000 ble rett til barnetrygd utvidet fra 16 til 18 år.
- Alle som bor i Finnmark fikk fram til 2014 et ekstra tillegg, *Finnmarkstillegget*.
- Den ordinære barnetrygd er kr. 1054 for barn over seks år, og kr. 1654 for barn under seks år.
- Enslige forsørgere får småbarnstillegg for barn 0 – 3 år på kr. 660 per måned. De får også en utvidet barnetrygd, dvs. barnetrygd for ett barn mer enn de bor sammen med.

HVORDAN MENER REDD BARNA BARNETRYGDEN BØR INNRETTES?

Redd Barna mener at barnetrygden bør økes og styrkes for alle barn fra 0 – 18 år, *Finnmarkstillegget* må gjeninnføres, og tillegget for enslige forsørgere må økes. Det må også lovfestes at kommuner ikke kan avkorte sosialtrygden opp mot barnetrygden. Endringene må inn i sosialtjenesteloven §18.

Ja, vi har færre muligheter. For da tenker jeg at «slik kommer det til å bli når jeg blir stor også». Siden jeg hadde det sann i familien selv.

60% av befolkningen vil øke barnetrygden.⁷

71% av befolkningen mener fremtidig regjering må gjøre mer for å bekjempe familiefattigdom.⁷

⁶) <https://www.nav.no/no/person/familie/barnetrygd-og-kontantstotte/barnetrygd>

⁷) Undersøkelse gjennomført av Respons Analyse på vegne av Redd Barna, 2021. Nordmenn flest mener regjeringen må øke barnetrygden: <https://www.reddbarna.no/aktuelt/nordmenn-flest-mener-regjeringen-ma-oke-barnetrygden/>

Q&A

HVA MENER REDD BARNA OM BARNETRYGDEN

Hvorfor er barnetrygden viktig?

Barnetrygden er viktig fordi vi vet den virker, at den raskt øker inntekten til familier og bidrar til å løfte familier over fattigdomsgrensen. Barnetrygden er den enkeltstønad som har størst betydning for å redusere lavinntekt blant barnefamilier⁸. Den er også viktig fordi den når alle familier og dermed styrker økonomien til familier som ofte har en presset og ustabil økonomi.

Fattige familier trenger penger. Redd Barna erkjenner at å bidra til at foreldre får fast inntekt gjennom arbeid må være et prioritert behov, men dette behovet må aldri gå på bekostning av barnets individuelle rettigheter. Barnets individuelle rettigheter står ofte svakere enn andre hensyn, særlig ved avveininger knyttet til fordeling vs. arbeidslinjen, som representerer et av de grunnleggende dilemmaene knyttet til utforming av velferdspolitikken generelt. Det er viktig å støtte familier slik at de kan komme i arbeid, men ikke alle har mulighet til å jobbe, enten det skyldes kronisk sykdom eller at en for eksempel er ny i landet og trenger tid for å lære språk eller tilpasset opplæring. Derfor må en også ha overføringer som sikrer barnefamilier en tilstrekkelig økonomi, parallelt med arbeidslinja.

Hvis myndighetene mener alvor med å bekjempe fattigdom er styrking av barnetrygden et tiltak som vil gi rask effekt. SSB beregner at over 20 000 barn vil løftes over fattigdomsgrense hvis barnetrygden prisjusteres⁹. Satsene til barnetrygden sto på stedet hvil fra 1996 til 2019, på 970 kr. Barnetrygden økte i 2019, 2020 og 2021 med 300 kr. for barn under 6 år. Dette er en viktig start, men økningen må gjelde for alle barn opp til 18 år da kostnadene for barn over 6 år utgjør en stor del av familieøkonomien.

Jeg sa jeg ikke kunne være med, men egentlig var det sånn at vi ikke hadde penger til å kjøpe det jeg måtte ha med på klasseturen.

Selv om det de siste årene har vært en liten økning tilsvarer dette ikke prisveksten ellers i samfunnet. Tall fra SSB¹⁰ viser at barnefamilier med dårlig råd har fått svekket kjøpekraft hvis en sammenligner med resten av befolkningen. Det er på høy tid med en prisjustering til dagens nivå. Og til tross for denne økningen, så har barnetrygden allikevel gått betydelig ned i realverdi.

Fattigdom er komplekst, og det er behov for helhetlig og langsiktige løsninger. En økning av barnetrygden er et av flere tiltak som trengs for at alle barn skal sikres gode levekår. Redd Barna mener at det er viktig å styrke ordningen med universell barnetrygd for alle barn fra 0-18 år for å motvirke økonomisk ulikhet og utenforskap. Dette er også i tråd med FNs barnekomite sine anbefalinger til Norge i sine merknader i 2018 at barnetrygden økes.¹¹

Hvorfor bør barnetrygden være universell, og ikke behovsprøvd?

Barnetrygden bør være universell fordi den da kommer alle til gode. Barnefamilier har ofte en presset økonomisk situasjon da det er kostbart å ha barn. Å sette en øvre grense for hvem som skal få barnetrygd vil være både kostbart og tidkrevende å administrere. Ved å behovsprøve barnetrygden til spesifikke kriterier vil det fort bli byråkratisk og ressurser brukes på unødvendige prosesser. Byråkratiet vil også kunne føre til at ordningen ikke er tilgjengelig for de som

8) Regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier (2020 – 2023). Like muligheter i oppveksten.

9) Faktisk.no (2017) *Delvis sant: Nesten 20 000 færre barn ville vært fattige hvis barnetrygden hadde fulgt prisveksten*. Denne utregningen var for økningen av barnetrygden i 2019 - 2021.

10) SSB (2021). Konsumpris indeksen: <https://www.ssb.no/priser-og-prisindekser/konsumpriser/statistikk/konsumprisindeksen>

11) FNs Barnerettighetskomité (2018). *Concluding observations on the combined 5th and 6th periodic reports of Norway*. Genève: FNs Barnerettighetskomité. https://www.regjeringen.no/contentassets/87e11af6044b4c45923d2830d2d6b144/concluding-observations---4-juli---cnc_nor_co_5-6_31367_e_no-004.pdf

trenger den, enten på grunn av språk eller høye krav om dokumentasjon. I tillegg, ved at den er universell og lik for alle, sikrer vi at ordningen har oppslutning og legitimitet – og det er mindre sannsynlig at den blir fjernet.

En universell barnetrygd motvirker heller ikke insentiver for å komme i jobb, da foreldre ikke trenger å bekymre seg for å miste den ved at en får en arbeidsinntekt. Behovsprøvd barnetrygd kan heller sies å være en barriere for at foreldre faktisk kommer i jobb, da de kan miste barnetrygden og totalinntekten bli mindre.

Hvorfor bør Finnmarkstillegget gjeninnføres?

Frem til 2014 ble det gitt et tillegg på 320 kroner for barn i Finnmark, Nord-Troms og på Svalbard. Finnmarkstillegget var ment som et tiltak for å gjøre det mer attraktivt å bosette seg i Finnmark og Nord-Troms. Ved fjerning av tillegget så man en stor økning av familier som havnet under fattigdomsgrense. Økningen i lavinntekt i barnefamilier i Finnmark skyldes for en stor del at Finnmarkstillegget i barnetrygden ble fjernet fra og med 2014,¹² og Redd Barna mener at det er viktig at dette gjeninnføres.

Er det ikke mer lønnsomt å sikre god utdanning for alle (barnehage til videregående, inkludert SFO)?

Utdanning er veldig viktig da det bidrar til sosial mobilisering og et samfunn med lavere ulikhet. Den bør være inkluderende, gratis og tilpasset alle barns behov slik at alle barn sikres faktisk rett til utdanning. Men elevers presentasjoner og trivsel i skolen henger sammen med familiens økonomi. Forskning viser at sosio-økonomisk bakgrunn har betydning for barns skolemotivasjon og skoleresultater¹³. Barn og unge som Redd Barna har snakket med forteller at det er mye kostnader knyttet til skolen, og at det er ting de har trengt på skolen som de ikke har kunnet kjøpe eller aktiviteter de ikke har vært med på pga. kostnadene. De forteller at det kan ha konsekvenser for om de klarer å gjennomføre skolen på en god måte.¹⁴

Det er ikke nok med gratis eller subsidiert barnehage / SFO; det er like viktig å minske

levestandarden som familier med lite penger opplever i hverdagen, kan kommuner i Norge selv velge om de ønsker å inkludere barnetrygden når de beregner sosialstøtten til barnefamilier.

Hvorfor bør det lovfestes at barnetrygden ikke skal regnes som en inntekt hos NAV?

Barnefamilier som mottar sosialhjelp er de som har aller minst, og å regne barnetrygden som inntekt for denne gruppen vil undergrave verdien av den økte barnetrygden. Dette er veldig uheldig da det kan bidra til å forverre situasjonen for barn i lavinntektsfamilier. Dagens system der kommunene selv bestemmer om de skal inkludere barnetrygden i sosialhjelpen bidrar til ulikhet mellom kommuner og at støtten barnefamilieene får avhenger av hvilken kommune de bor i. Dette er i strid med kravet om likebehandling i barnekonvensjonens artikkel 2 om at ingen barn skal diskrimineres på bakgrunn av hvor de bor. Dette har store konsekvenser for barnefamilier med liten inntekt.

Redd Barna mener at det må lovfestes at barnetrygden skal holdes utenfor når sosialhjelpssatsene beregnes, slik barns inntekt er i tråd med Sosialtjenestelovens §18. Regjeringen har økt de veiledende satsene tilsvarende økningen i barnetrygden for barn under 6 år. Redd Barna mener dette ikke er tilstrekkelig for å sikre at familier som får sosialstøtte får nytte av økningen på lik linje med andre familier. Dette må lovfestes og inn i Sosialtjenesteloven §18.

Jeg har jo med mat, men kanskje ikke så mye og så får jeg ikke bestille melk og sønn.

12) SSB (2018). Flere barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/fle-re-barn-i-husholdninger-med-vedvarende-lavinntekt>

13) Tone Fløtten og Roy A. Nielsen (2020). Barnefattigdom – en kunnskapsoppsummering. I like muligheter i oppveksten. Regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier (2020 – 2023)

BuDir: Skole og sosioøkonomisk status. https://www.budir.no/Statistikk_og_analyse/Oppvekst/Barnehage_og_skole/Skole_og_sosiookonomisk_status/ Hentet 01.09.21

14) Redd Barna (2020). Alt koster penger. Erfaringer og råd fra barn om fattigdom og utenforskap i Norge. <https://resourcecentre.savethechildren.net/library/alt-koster-penger-erfaringer-og-rad-fra-barn-om-fattigdom-og-utenforskap-i-norge>

4. AVKORTNING AV SOSIALHJELPEN OPP MOT BARNETRYGDEN

HVA ER SOSIALHJELP?

- Sosialhjelp blir utbetalt av kommuner og skal dekke helt grunnleggende behov for personer som er i en vanskelig livssituasjon og gis i form av penger eller botilbud.¹⁵
- Formålet med sosialhjelpen er å fange opp de som ikke har rettigheter gjennom andre velferdsordninger, bedre levkår og bidra til sosial og økonomisk trygghet.
- Staten har utviklet veiledende satser for hva som skal utbetales i sosialhjelp, men NAV har stor frihet til å utvise skjønn ut ifra familiens behov, antall personer i husholdningen, bosituasjonen m.m.
- I 2020 levde over 65 000 barn i en familie som mottok sosialhjelp.¹⁶

HVA BETYR DET AT KOMMUNER AVKORTER SOSIALHJELPEN OPP MOT BARNETRYGDEN?

At kommuner avkorter sosialhjelpen betyr at de trekker fra barnetrygden når de regner ut hva barnefamilier skal få utbetalt i sosialhjelp: I praksis betyr dette at mange familier får mindre i sosialhjelpen fordi de får barnetrygd.

I dag er regelverket slik at kommuner kan selv bestemme om de skal regne barnetrygden inn i inntektsgrunnlaget til familier og redusere sosialhjelpen tilsvarende beløpet familien får i barnetrygd. Det betyr at familier i noen kommuner får mindre i sosialhjelp enn andre.

Barnefamilier som mottar sosialhjelp, er de eneste familiene som fratas den universelle barnetrygden. Dette skjer ikke i alle kommuner, kun der NAV regner barnetrygden som en inntekt.

HVOR MANGE KOMMUNER AVKORTER SOSIALHJELPEN I DAG?

Tall fra SSB viser at i 2020 var det to av tre norske kommuner - eller 238 kommuner – som avkorter sosialhjelpen for familier som mottar barnetrygd.¹⁷ 67% av alle kommuner inkluderer altså barnetrygden som inntekt når de regner ut hva barnefamilier skal få i sosialstøtte.

I 2017 var de 85% av kommunene som inkluderte sosialstøtten. Det er en utvikling der flere kommuner velger å vedta kommunalt at de ikke skal avkorte barnetrygden. Tidligere ble barnets inntekt tatt med i beregningen av økonomisk sosialhjelp. Sosialtjenesteloven ble endret i 2015 og barns inntekt skal nå holdes utenfor når foreldres inntekt beregnes.

*Ingen vil henge
med en som ikke har penger.
Det er skikkelig flaut, og
man blir alene.*

15) <https://www.nav.no/sosialhjelp>

16) Økonomisk sosialhjelp: Utvalgte nøkkeltall for sosialtjenesten (K) 2015 – 2020: <https://www.ssb.no/statbank/table/12210/>

17) Økonomisk sosialhjelp, 12132: Utgifter som inngår i stønadssatsene for økonomisk sosialhjelp (K) 2015 - 2020
<https://www.ssb.no/statbank/table/12132/>

I DISSE KOMMUNENE FÅR MOTTAKERE AV SOSIALHJELP BARNETRYGD¹⁸

115 kommuner i Norge har vedtak på å ikke regne barnetrygd som inntekt i beregningen av økonomisk sosialhjelp. Dermed blir stønaden ikke avkortet.

■ Avkortet ■ IKKE avkortet

Flere fattige barn i kommuner med omstridt trygdegrep

238 kommuner trekker fra barnetrygden når de regner frem hva fattige familier skal få i sosialhjelp. I snitt er andelen fattige barn i de samme kommunene høyere enn i andre.

Illustrasjonsfoto. Barnetrygdommen varierer fra 25,4 prosent i Lebesby i Finnmark til 3,8 prosent i Lurey, ifølge SSB.
© Ben Wicks / Unsplash

Artikkelen viser at det er en sammenheng mellom andel barn som vokser opp i lavinntektsfamilier og kommunenes praksis med avkortning av sosialhjelp tilsvarende barnetrygden. Kommuner som reduserer sosialhjelpen, har flere fattige barn enn landsgjennomsnittet.

18) Illustrasjonen er hentet fra <https://fagbladet.no/nyheter/disse-kommunene-trekker-barnetrygden-fra-utbetalingene-til-familier-pa-sosialhjelp-6.91.775074.52aa254a6a>

5. HOVEDFUNN FRA KARTLEGGINGEN

KORT OM KARTLEGGINGEN

Redd Barna sendte undersøkelsen til alle kommuner i Norge, og fikk innspill fra ordførere og fagpersoner i NAV i til sammen 105 kommuner. Vi har undersøkt hvordan praksisen med avkortning av sosialhjelp fortøner seg, og hvorfor noen kommuner velger å gjøre det, mens andre har gått bort fra denne praksisen. Vi har også spurt kommuner om de ønsker å endre praksis.

KOMMUNER KUTTER FORDI:

Redd Barna sin kartlegging viser at det hovedsakelig er tre argumenter som kommunene bruker for å fortsette å avkorte sosialhjelpen tilsvarende barnetrygden når de skal beregne sosialhjelp til barnefamilier: (i) Kommuneøkonomi; (ii) Individuell vurdering; og (iii) Statlige retningslinjer.

(i) Kommuneøkonomi:

Flere av kommunene i vår kartlegging sier at de gjerne vil endre praksis, men at de ikke finner rom i de kommunale budsjettene. Arbeids- og sosialdepartementet anslo i 2018 at kommunene totalt sett ville fått en merkostnad på 430 millioner kroner dersom man sluttet å avkorte sosialhjelpen tilsvarende barnetrygden¹⁹. Kommunens utgifter avhenger av antall sosialhjelpsmottakere, og nivået på barnetrygden. En gjennomgang av et lite utvalg kommuners saksdokumenter om tema viser at det for en mellomstor kommune vil gi en merkostnad på omtrent 3 millioner kroner å endre praksisen.

Kommunene svarte:

«Økonomi er eneste årsak. Vanskelig å prioritere dette i trange kommunebudsjetter.»

«Kostnader. Vi har ikke valgt det, men vi har ikke funnet penger til å unngå avkortningen.»

«Vi har hatt saken opp som interpellasjon, da fikk vi kostnad på mellom 400.000,- - 600.000,- hvis vi skulle trekke fra barnetrygd i beregningsgrunnlaget.»

«På grunn av en tøff økonomisk situasjon i kommunen, så ble konklusjonen at vi ikke klarte å finne midler til å endre praksisen. Koalisjonen har nedfelt i vår felles plattform at vi skal arbeide for ikke å la barnetrygd telle som inntekt i regnestykket om sosialstønad, så jeg regner med at saken kommer opp igjen.»

(ii) Individuell vurdering:

Flere av kommunene i Redd Barna sin kartlegging sier at barna vil sitte igjen med mer av pengene dersom NAV-kontorene kan gjøre individuelle vurderinger, og at det blir vanskeligere å utøve et slikt skjønn dersom man slutter å avkorte sosialhjelpen tilsvarende barnetrygden. Sosialtjenesteloven og tilhørende rundskriv legger i dag opp til mulighet for å utøve skjønn i beregningen av sosialhjelp. Kommunene beskriver også en opplevelse av at foreldrene ikke bruker barnetrygden på barna dersom de får den utbetalt direkte.

Kommunene svarte:

«Vi anser det som en fordel at NAV i sine vurderinger kan ta individuelle vurderinger knyttet til barnas behov. Vi vet at ved å holde barnetrygden på utsiden av beregningen av sosialhjelp, så vil det være tilfeller der disse pengene ikke kommer barna direkte til gode. Vi mener heller at NAV direkte kan vurdere å dekke aktiviteter eller ting som vi vet blir anskaffet og betalt for å sikre at det går til barnet. Hvis barnetrygden blir holdt utenfor, vil NAV i sine vedtak ta høyde for at barnetrygden går til en del ting som vi er prisgitt at foreldrene faktisk gjør i praksis.»

«Ut fra en sosialfaglig begrunnelse er det fokus på særskilte krav til kartlegging og vurdering i familier med barn og har derfor en del ekstra utbetalinger knyttet til fritidsaktiviteter, utstyr og klær til barn. Når vi jobber med barnefamilier, er økonomi bare en del av det vi jobber med og derfor er det viktig å få en helhetlig tilnærming.»

«Vi ser det som avhengig av hvor du bor i landet. I vår kommune er det gratis å delta på alt av idrett, korps og andre aktiviteter. Kommunen bevilger

¹⁹⁾ <https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2018/statsbudsjettet-2018-svar-pa-budsjettsporsmal/id2791731/?term=%C3%98konomisk%20sosialhjelp&page=2&sort=numberdescend&expand=2816941>

penger til aktiviteter for barn og unge. Det blir bestandig vurdert når det trengs noe ekstra av klær til vår, sommer, vinter osv. Eks. til jul er det bestandig ekstra utbetaling. Vi har utstyrssentral som leier ut gratis alt av utstyr til tur og idrett.»

(iii) Statlige retningslinjer:

Kommunene viser til *Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i NAV*²⁰, hvor det står følgende: "Hvis barnetrygd og kontantstøtte medregnes fullt ut som inntekt i beregningen av økonomisk stønad, må det tilsvarende tas hensyn til utgifter knyttet til barnet og eventuelt barnepass på utgiftssiden". Dette opplever kommunene som førende for praksisen.

Kommunene svarte:

«Vi følger de til enhver tid gjeldene statlige veiledende satser ved beregning av økonomisk sosialhjelp med de føringene som gis i forhold til hvilke inntekter og utgifter som skal tas med i beregningen. Den lokale ordningen med differensiering i forhold til alder og aktivitet opprettholdes.»

«Fordi det er slik det skal gjøres i henhold til reglene, og fordi sosialhjelp ikke er lønn, men hjelp som beregnes ut fra satser. De ansvarlige for sosialhjelp i vår kommune anbefaler også at det skal tas med i beregningene slik som i dag. Erfaringene er at de barna som trenger det mest ikke får nytte av at barnetrygden holdes utenom beregningene. Pengene går ikke til barna. Det er derfor andre tiltak som gir bedre nytte»

KOMMUNER KUTTER IKKE FORDI:

Det er også flere kommuner som har vedtatt å endre praksisen slik at barnetrygden ikke regnes som inntekt når sosialhjelpen skal beregnes. Kommunene peker primært på dette som et tiltak for å redusere økonomisk ulikhet. Det fremheves også som «det riktige å gjøre», altså at man opplever det som urettferdig å regne barnetrygden som inntekt.

Kommunene svarte:

«Fordi barnefamilier som mottar sosialhjelp har behov for barnetrygd, og selv om det er vanskelig å finne rom til denne prioriteringen på trange

kommunebudsjett, kjenner vi et etisk ansvar inntil vi får innført nasjonal politikk på området.»

«Kommunen ønsker å prioritere barn.»

«Vi mener at barnetrygden skal brukes til barnets beste og at hvis vi unngår avkortning vil dette skje i større grad.»

«Vi endra praksis i fjor - det var eit samla politisk miljø som meinte det ikkje var rett å gjere ei slik avgrensing. Vi meiner at å avslutte praksisen med avkortning er eit viktig sosialpolitisk tiltak for å styrke økonomien til familiar med dårleg råd, og dermed hjelpe fleire ut av fattigdom.»

«Vi ønsker mindre forskjeller.»

KOMMUNER ØNSKER Å ENDRE PRAKSIS

Flere av kommunene Redd Barna har snakket med uttrykker et ønske om å endre praksisen med å avkorte sosialtrygden. Disse kommunene argumenterer på to måter, enten ved å peke på et behov for styrking av kommuneøkonomien, eller at den nasjonale politikken endres.

Kommunene svarte:

«Partiene vurderer dette forskjellig. Jeg mener det er en urettferdighet å regne barnetrygden som inntekt for de aller svakeste gruppene. Dette er en universell ordning og bør derfor ikke beregnes som inntekt.»

«Det er et viktig tiltak som ligger inne i utfordringsdokumentet vårt. Det gjelder å klare å finansiere det opp.»

«Det er behandlet en fattigdomsmelding i kommunestyret hvor dette var ett av flere tiltak som ble utredet. Flertallspartiene har fattet et vedtak om at tiltaket kan gjennomføres under gitte forutsetninger. Allerede vedtatte tiltak er prioritert høyere enn dette for øyeblikket.»

«Ja, vi vil endre dersom det skulle bli nasjonal politikk.»

«Ja. Men det er nødvendig med ei nasjonal endring.»

20) Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i NAV: <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00>

«Ja, ønsker å endre for å gje vanskelegstilte familiar og born betre vilkår.»

«Ja, vi ønsker å endre. Det er uheldig at familier med lav inntekt skal få mindre støtte fordi de har fått barn. Disse familiene vil i større grad enn andre ha behov for barnetrygden for å få hverdagen til å gå opp. Det er også meget uheldig at det nå er ulike ordninger i kommunene i Norge, så helst bør det komme nasjonale regler om hvordan dette skal praktiseres.»

SIRI BLICHFELDT DYRLAND
Ordfører, Midt-Telemark kommune

«Midt-Telemark kommune: ja, ønsker å endre. Det er uheldig at familier med lav inntekt skal få mindre støtte fordi de har fått barn. Disse familiene vil i større grad enn andre ha behov for barnetrygden for å få hverdagen til å gå opp. Midt-Telemark er en kommune hvor vi har flere lavinntektsfamilier enn resten av landet. Derfor er det ekstra grunn for oss å få ordnet opp i dette, slik at vi får løftet disse familiene.

Det er i tillegg meget uheldig at det nå er ulike ordninger for avkorting av sosialhjelp opp mot barnetrygden i kommunene i Norge. Det er tilfeldig og urettferdig at lavinntektsfamilier skal få enda mindre å rutte med i noen kommuner. Så helst bør det komme nasjonale regler om hvordan dette skal praktiseres.

De siste årene har de sosiale ulikhetene i Norge økt. Det har blitt flere milliardærer og samtidig flere som lever under fattigdomsgrensa. Det viktigste vi kan gjøre for samfunnet som helhet er å foreta tiltak som kan endre de sosiale forskjellene. Dette fordi et samfunn med små sosiale forskjeller skaper mer tillit, mer trygghet, mindre kriminalitet og mindre sykdom. Å holde barnetrygden utenfor ved beregning av sosialhjelp er et viktig tiltak vi kan gjøre for å minske ulikhetene.

Årsaken til at vi ikke klarte å endre praksis i 2020 er todelt:

- Vi har en krevende økonomi. Det koster ca 3 millioner å endre praksis. I forrige budsjetttrunde (høst 2020) klarte ikke politikerne å finne disse 3 millionene.
- Vi har felles NAV-kontor med Nome kommune. Denne kommunen har også praksis med å trekke fra barnetrygden i beregning av sosialstønad. Vi fikk da beskjed fra NAV-kontoret at det var uheldig med 2 kommuner med ulik praksis innenfor det samme kontoret.»

AVSLUTTENDE KOMMENTAR

I denne rapporten har vi sett nærmere på hva familiefattigdom, barnetrygden og sosialhjelp er. Vi har også presentert hvordan Redd Barna mener barnetrygden bør innrettes for at den skal bli et effektivt tiltak for å bekjempe den økende familiefattigdommen. I denne delen oppsummerer vi konklusjonene basert på kartleggingen Redd Barna har gjennomført blant ordførere i 105 ulike kommuner i Norge.

Kommunene etterlyser nasjonalt forbud mot avkortning av sosialhjelpen

Flere etterlyser nasjonale regler mot praksisen med å avkorte sosialhjelpen for familier som mottar sosialhjelp. For å sikre at kommuner ikke fortsetter denne praksisen, er det behov for en lovendring i Sosialtjenesteloven §18. Redd Barna foreslår at "eller barnetrygden" legges til i unntaksbestemmelsen i lovteksten.

Stønad til livsopphold.²¹

«De som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldene økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad. Stønadens bør ta sikte på å gjøre vedkommende selvhjulpne. Ved vurderinger av søknad om stønad til familier skal det ikke tas hensyn til barns inntekt av arbeid i fritid og skoleferier eller barnetrygd.»

En endring av praksisen vil bety økte kostnader for kommunen, som flere fremhever at de ikke finner rom til i dagens budsjetter. Det vil derfor være viktig at man sørger for at en slik endring av lovverket også helt eller delvis finansieres over statsbudsjettet.

Lovendring eller individuelle vurderinger

Kommunene er bekymret for at en lovendring som fratar kommunene mulighet til å regne barnetrygden som inntekt, også utfordrer muligheten til å gjøre individuelle vurderinger. Det fremstilles som et spørsmål om det ene eller det andre og det handler om både det sosialfaglige arbeidet i NAV og om kommunens økonomiske kapasitet til å håndtere både barnetrygd og skjønnsvurderinger. Det vil derfor være viktig med informasjon som understreker at skjønn og individuell behandling fortsatt skal være gjeldene praksis selv ved et evt. lovforbud mot å avkorte sosialhjelpen mot barnetrygden.

Praksisen bidrar til kommunal ulikhet

I dag er det noen kommuner som ikke regner barnetrygden som inntekt, mens andre gjør det. Det fører til forskjeller mellom kommuner. Det fremheves i eksempelet fra Midt-Telemark kommune at det er uønskelig med ulik praksis mellom nabokommuner. Det vises også til utfordringer med ulik praksis mellom kommuner som har blitt slått sammen i kommunereformen.

Redd Barnas anbefaler:

Redd Barna mener at det må lovfestes at kommuner ikke kan avkorte sosialtrygden opp mot barnetrygden. Endringene må inn i Sosialtjenesteloven §18. Denne lovfestingen etterspørres av kommuner, men det er viktig at staten sørger for å kompensere kommuner økonomisk. Dette må være et spleiselag mellom stat og kommuner.

I tillegg er det viktig med informasjon og økt bevissthet om at en slik lovfesting ikke endrer NAV-ansattes mulighet til å bruke individuelle vurderinger og skjønn.

Barn fra fattige familier får ikke like mye av foreldrene, og det blir litt dårligere av alt.

21) Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131>

6. HVORDAN SKAL BARNETRYGDEN INNRETTES? HVA MENER PARTIENE

Familiefattigdom er komplekst og sammensatt, og en oppvekst i fattigdom kan ha negative konsekvenser for barn på blant annet utdanning, helse og fritidsarenaen. For å bekjempe og forebygge økt fattigdom blant barnefamilier så er det behov for løsninger som er helhetlig og langsiktige, og det må utvikles tiltak på en rekke områder. I denne rapporten har vi sett nærmere på barnetrygden som et av flere mulige tiltak for å bekjempe fattigdom blant barnefamilier. Under følger oversikt over hvordan partiene på Stortinget mener barnetrygden bør innrettes for barnets beste.

	 Rødt	 SV		 miljøpartiet de grønne	 Krf	 Sp - nær folk	 VENSTRE	 Høyre	
TOTAL	✓	✓	✗	✓	✓	✓	○	✗	○
Prisjustering av barnetrygden for ALLE barn 0-18 år.	✓	✓	○	✓	✓	✓	○	✗	✓
Økt barnetrygd for alle barn, utover en prisjustering.	✓	✓	✗	✗	✓	✓	○	✗	✗
Barnetrygden skal fortsatt være universell stønad.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	○	✓	✓
Styrket tillegg for enslige forsørgere.	✓	✓	✗	✓	—	—	—	✗	✓
Gjeninnføring av Finnmarks-tillegget.	○	✓	✗	—	—	✓	✓	✗	✗
Lovfesting av at barnetrygden holdes utenfor beregningen av sosialhjelp.	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗

- ✓ Ja
- ✗ Nei
- Positive men ikke bestemt innretning
- Ikke vedtatt politikk

VEDLEGG:

KUTTER DIN KOMMUNE SOSIALHJELPEN TIL FAMILIER SOM MOTTAR BARNETRYGD?

Oversikt over kommuner som regner barnetrygden som en inntekt ved utmåling av sosialhjelpssatser og avkorter sosialhjelpen til barnefamilier per 2020:²²

Alstahaug	Fjord	Hurdal	Meråker	Sel	Tysnes
Andøy	Flå	Hustadvika	Midtre Gaul-	Selbu	Ulstein
Arendal	Flakstad	Hvaler	dal	Seljord	Ulvik
Asker	Flekkefjord	Hyllestad	Midt-Telemark	Senja	Værøy
Askvoll	Flesberg	Inderøy	Modalen	Sigdal	Vågan
Aukra	Folldal	Indre Fosen	Modum	Siljan	Vaksdal
Aure	Fredrikstad	Indre Østfold	Molde	Sirdal	Våler
Aurland	Froland	Jevnaker	Moskenes	Skaun	(Hedmark)
Austrheim	Frosta	Kárásjoh-	Namsskogan	Skien	Valle
Averøy	Fyresdal	ka-Karasjok	Nannestad	Skiptvedt	Vang
Bærum	Gausdal	Klepp	Narvik	Skjåk	Vanylven
Balsfjord	Gildeskål	Kongsberg	Nes	Snåase -	Vefsn
Bamble	Giske	Kragerød	Nesbyen	Snåsa	Vega
Bardu	Gjemnes	Kristiansand	Nesodden	Sogndal	Vegårshei
Berlevåg	Gjerdrum	Kristiansund	Nissedal	Sokndal	Verdal
Bindal	Gjerstad	Krødsherad	Nittedal	Sola	Vestnes
Birkenes	Gjøvik	Kvæfjord	Nome	Solund	Vestre-Slidre
Bømlo	Gloppen	Kvam	Nord-Aurdal	Sømna	Vestre-Toten
Bømlo	Gol	Kvinesdal	Nord-Fron	Søndre Land	Vestvågøy
Brønnøy	Gran	Kvitseid	Nord-Odal	Sør-Aurdal	Vevelstad
Bykle	Gratangen	Kvitsøy	Nordre Land	Sør-Fron	Vik
Dovre	Grimstad	Lærdal	Nore og	Sørreisa	Volda
Drammen	Grong	Larvik	Ulvdal	Stange	Øksnes
Drangedal	Grue	Lebesby	Oppdal	Steinkjær	Øyer
Dyrøy	Gulen	Leirfjord	Orkland	Stjørdal	Øystre-Slidre
Eidfjord	Hå	Leka	Porsgrunn	Stord	Ål
Eidskog	Hadsel	Lesja	Raarvihke -	Storfjord -	Ålesund
Eidsvoll	Hægebostad	Lierne	Røyrvik	Omasvuotna -	Åmli
Elverum	Halden	Lillesand	Rælingen	Omasvuono	Ås
Enebakk	Hamar	Lillestrøm	Rakkestad	Stryn	Åseral
Engerdal	Hamarøy	Loabæk -	Randaberg	Suldal	Åsnes
Etne	Hareid	Lavangen	Rennebu	Sunndal	
Etnedal	Harstad	Lødingen	Rindal	Sunnfjord	
Evenes	Hattfjelldal	Lom	Ringebu	Surnadal	
Evje og	Heim	Løten	Ringerike	Sveio	
Hornes	Hemsedal	Lurøy	Ringsaker	Time	
Færder	Herøy (Møre	Luster	Rødøy	Tingvoll	
Farsund	og Romsdal)	Lyngdal	Rollag	Tjeldsund	
Fauske -	Herøy (Nord-	Målselv	Salangen	Tokke	
Fuossko	land)	Marker	Saltdal	Tolga	
Fedje	Hol	Masfjorden	Sande	Trondheim	
Fitjar	Hole	Melhus	Sandefjord	Tvedestrand	
Fjaler	Høyanger	Meløy	Sarpsborg	Tydal	

22) Oversikten er hentet fra SSB: 12132: Utgifter som inngår i stønadssatsene for økonomiske sosialhjelp.
<https://www.ssb.no/statbank/table/12132/>

Kommuner som ikke regner barnetrygden som en inntekt ved utmåling av sosialhjelpssatser og som dermed ikke kutter i sosialhjelpen til barnefamilier:

Alta	Lørenskog	Tinn
Alvdal	Lund	Tønsberg
Alver	Lunner	Træna
Aremark	Lyngen	Tromsø
Askøy	Malvik	Trysil
Aurskog-Høland	Måsøy	Tynset
Austevoll	Moss	Tysvær
Båtsfjord	Nærøysund	Ullensaker
Beiern	Namsos	Ullensvang
Bergen	Nesna	Unjárga-Nesseby
Bjerkreim	Nordkapp	Utsira
Bjørnafjorden	Nordre Follo	Vadsø
Bodø	Nordreisa	Vågå
Bokn	Notodden	Vågan
Bremanger	Ørland	Våler (Viken)
Deatnu-Tana	Ørsta	Vardø
Dønna	Os	Vennesla
Eigersund	Oslo	Vestby
Flatanger	Osterøy	Vindafjord
Frogn	Østre-Toten	Vinje
Frøya	Overhalla	Voss
Gjesdal	Øvre Eiker	Åfjord
Grane	Øygarden	Åmot
Hammerfest	Råde	Årdal
Hasvik	Rana	
Haugesund	Rauma	
Hemnes	Rendalen	
Hitra	Risør	
Hjartdal	Røros	
Hjelmedal	Røst	
Holmestrand	Samnanger	
Holtålen	Sandnes	
Horten	Sauda	
Høylandet	Skjervøy	
Ibestad	Smøla	
Karlsøy	Sørfold	
Karmøy	Sør-Odal	
Kinn	Sortland	
Kongsvinger	Sør-Varanger	
Kvænanen	Stad	
Kvinnherad	Stavanger	
Levanger	Stor-Elvdal	
Lier	Strand	
Lillehammer	Stranda	
Lindesnes	Sula	
Loppa	Sykkylven	

Redd Barna

BARNEKONVENSJONEN I KORTVERSJON

— omskrevet av Redd Barna

1 og 2 Gjelder alle barn under 18 år

Alle mennesker under 18 år regnes som barn. Alle barn har de samme rettighetene.

3 Til barnets beste

Alle tiltak som angår barn, skal ta hensyn til barnets beste.

4 Statens ansvar

Staten har ansvaret for at alle barn får sine rettigheter oppfylt.

5 og 18 Foreldreansvaret

Foreldrene har hovedansvaret for å oppdra barn.

6 Rett til liv

Alle barn har rett til å vokse opp.

7 og 8 Identitet

Alle barn har rett til et navn og en nasjonalitet, og de har rett til å beholde disse.

9 Holde familien sammen

Ingen barn skal skilles fra foreldrene sine mot sin vilje hvis det ikke er til barnets beste.

10 og 22 Føre familier sammen

Alle flyktningbarn skal gis beskyttelse, humanitær hjelp og hjelp til å komme sammen med familien sin igjen.

11 Ulovlig bortføring og tilbakehold

Ingen barn skal tas ulovlig ut av et land eller hindres fra å reise tilbake.

12 Å si sin mening

Alle barn har rett til å si sin mening og til å bli hørt i saker som angår dem.

13 og 17 Få og gi informasjon, massemedier

Alle barn har rett til å søke etter, motta og gi informasjon. Staten skal beskytte barn mot skadelig informasjon.

14 og 15 Frihet til å tenke, tro og delta

Alle barn har rett til å tenke og tro på det de selv ønsker. Barn har rett til å delta i organisasjoner.

16 Privatliv

Alle barn har rett til privatliv.

19 Beskyttelse mot misbruk

Staten skal beskytte alle barn mot fysisk eller psykisk mishandling, forsømmelse eller utnyttning fra foreldre og andre omsorgspersoner.

20 Barn uten familie

Alle barn uten familie har rett til beskyttelse og omsorg.

21 Adopsjon

Adopsjon av barn skal foregå slik loven bestemmer, og være til barnets beste.

23 Funksjonshemmede barn

Alle barn med funksjonshemninger har rett til et godt liv, og de har krav på spesiell støtte.

24 Helse

Alle syke barn har rett til den beste medisinske behandling staten kan gi.

25 Barn under offentlig omsorg

Alle barn på sykehus, barnehjem og andre institusjoner har krav på at det følges nøye med på hvordan de har det.

26 Sosialtjenester

Foreldre skal gi barn økonomisk trygghet, og staten skal hjelpe foreldrene med dette når dette er nødvendig.

27 Levestandard

Alle barn har rett til god nok levestandard slik at de har det de trenger for å leve og for å ha en meningsfylt hverdag.

28 og 29 Utdanning

Alle barn har rett til utdanning som gir dem mulighet for utvikling.

30 Minoriteter og urbefolkning

Alle minoritetsbarn har rett til å snakke sitt eget språk, ha sin egen kultur og sin egen tro.

31 Lek og fritid

Alle barn har rett til hvile, fritid og lek.

32 Barnearbeid

Alle barn skal beskyttes mot økonomisk utbytting. Arbeid skal ikke svekke muligheten til å gå på skole eller utvikle seg.

33 Narkotika og rus

Alle barn skal beskyttes mot ulovlig bruk, salg og produksjon av narkotiske stoffer.

34, 35 og 36 Utnytting

Alle barn skal beskyttes mot alle former for utbytting (for eksempel seksuelt misbruk, bortføring og salg).

37 Fengsel og tortur

Alle barn skal beskyttes mot tortur og umenneskelig behandling.

38 Barn i krig

Alle barn under 15 år skal beskyttes mot å bli vervet som soldater eller å delta i krig. I noen land er aldersgrensen 18 år.

39 Hjelp til å få det bra igjen

Alle barn som er blitt misbrukt, utnyttet eller forsømt, skal få hjelp til å få det bra igjen.

40 Beskyttelse ved lovbrudd

Alle barn som er anklaget eller dømt for lovbrudd, har rett til en behandling som sikrer deres verdighet og fremmer deres respekt for menneskerettighetene.

41 Når andre lover er bedre

Barnekonvensjonen gjelder ikke hvis andre nasjonale eller internasjonale lover sikrer barnet på en bedre måte.

42 Få vite om barns rettigheter

Staten skal sørge for at barn og voksne blir kjent med Barnekonvensjonen.

Redd Barna

reddbarna.no